

μαρτήγοι κλπ. μετεσκευάζοντο εἰς πυρπολικά, ή κατασκευή ἐγίνετο μὲν ἡ αὐτὴ, ἡλαττοῦντο δὲ μόνον αἱ μίνες τῆς φωτιᾶς καὶ τῆς πυρίτιδος κατὰ λόγον τῆς μικρότητος τοῦ πλοίου. Εἶναι δὲ ἡ μικρότης τοῦ πλοίου δὲν ἐπέτρεψε ν' ἀνοιχθῶν δύῳ εἰς κάθε μέρος τοῦ πρωραῖου ἴστοι μίνες τῆς πυρίτιδος, ἔπειτεν ἀφεύκτως ν' ἀνοιχθῇ μία.

Βελτιώσεις ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ πυρπολικοῦ ἐπενεγχθεῖσαι ἐξ τῆς πείρας.

Τὰς δόπις (ξούμπους) τὰς διποίας ἡνοιγον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ως ἐξέρεθη, διὰ τὰς μίνες τῆς φωτιᾶς καὶ τῆς πυρίτιδος, εἰς τὰ πρῶτα πυρπολικά τὰς ἑτκέπαζον μὲ μαδέρια ὅμοια τοῦ καταστρώματος, τὰ δύοις ἐκαλαφάτιζον διὰ νὰ μὴ διέρχωνται τὰ ὄδατα καὶ βρέχωσι τὰ ἐφόδια. Εἰς τὴν ἐποχὴν δὲ ἐκείνην, δταν δηλαδὴ τὸ πυρπολικὸν ἦτο ἀπέναντι τοῦ ἐγχθροῦ, τὰ σκεπάσματα ταῦτα διὰ ν' ἀνοιχθῶν ἔπειτεν νὰ ἐγγάλωσι τὰ στυπία τοῦ καλαφατίσματος καὶ ἔπειτα νὰ τὰ κινητήσωσι δυνατὰ ὑποκάτωθεν τοῦ καταστρώματος διὰ νὰ ἀνοιχθῶσι. Συνέβαινε δὲ καὶ βλάστησι τὰ ἐφόδια ἐν καιρῷ βροχῆς ἢ κυμάτων, δταν ἥσεν τὰ πυρπολικά ἀπέναντι τῶν ἐχθρικῶν πλοίων. Απομακρινόμενα δὲ τὰ πυρπολικά ἀπὸ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων, ἔπειτεν νὰ θέσωσι πάλιν τὰ σκεπάσματα εἰς τὰς δόπις καὶ νὰ τὰ καλαφατίσωσι

Εὑρισκόμενος εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ Δ. Παπανικολῆ, καὶ δδηγηθεὶς ἐκ τῆς περιστάσεως, τῆς βροχῆς ἔκαμα τὰ σκεπάσματα εἰς τὰς δόπις (ξούμπους) τὰ ἔλεγον δὲ τὰ σκεπάσματα μπονκαπόρτες, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν τὰ σκεπάσματα ἡνοιγον μὲ εύκολίαν καὶ ἐπροφύλαξτον τὰ ἐφόδια ἀπὸ τὰ ὄδατα τῆς θαλάσσης καὶ τῆς βροχῆς.

Εἰς τὰς ναυμαχίας, ἐπειδὴ δὲν ἤδυναν τοῖς πυρπολισταῖς νὰ προφυλάξωσι τὴν λέμβον ἀπὸ τὰς ἐχθρικὰς σφαίρας εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πυρπολικοῦ, διὰ τὰς πολυειδεῖς ἀτάκτους κινήσεις τῶν πυρπολικῶν κατὰ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων, ἐπροφύλαξτον αὐτὴν εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ πυρπολικοῦ, τὴν δόπιαν δὲν ἐκτύπων αἱ ἐχθρικαὶ σφαῖραι. Μέχιλοι πόνοι εἰς τοιαύτην περίστασιν ἐγίνετο ἀνάγκη νὰ θέσουν τὸ πῦρ εἰς τὸ πυρπολικὸν καὶ νὰ φέρουν τὴν λέμβον εἰς τὸ θυρίδιον διὰ νὰ θέσῃ τὸ πῦρ, ἦτο πολὺς ὁ κίνδυνος. Εἰς τὴν ναυμαχίαν τῶν Τρικέρων ἐδιδάχθην ἐκ τῆς ἀνάγκης καὶ ἔκαμε τὸ θυρίδιον εἰς ἔκαστην πλευρὰν τοῦ πυρπολικοῦ ἐντὸς τῆς κάμψαρας. Μέχι αὐτοῦ τοῦ θυρίδιου ἐφέρετο εἰς ἀχετὸς εἰς τοὺς μεγάλους δχετούς.

Διὰ νὰ ἀνάπτη δὲ ταχύτερον τὸ πυρπολικὸν καὶ νὰ διαδίδεται καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη ταχύτερον τὸ πῦρ, ἤνοιξε εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ πυρπολικοῦ ἔτερα θυρίδια, διὰ νὰ προφυλάξτενται δὲ τὰ ἐφόδια εἰχον καὶ θύρας, τὰς διποίας ἡνοιγον μόνον εἰς τὰς ναυμαχίας.

Πρὸς τούτους ἐπὶ τεμαχίου βουβοῦ ξύλου, μηκούς ἔχοντος πηγῶν δύω, ἤνοιγον διπήν, ἵτες ἡ διάμετρος ἦτο ὡς ἀντλίας μεγάλου πλοίου καὶ τὸ περιεχόννυον μὲ τέσσαρας ἢ πέντε σιδηρᾶς στεφάνας ὀνόμαζον δὲ ταύτας τρούμπες. Αὗται ἐπενοήθησαν ὑπὸ τοῦ Παττετούκου, τὰς ἔχειλα δὲ εἰς χρῆσιν μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ηερὶ τῶν οἰλῶν.

Αἱ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ πυρπολικοῦ ὕλαι: ἡσαν ἡ πυρίτις, πνεῦμα ῥικκῆς (σπίρτο) βαθμῶν 36—42, νεύτι, θεῖον, κάρβουνον κλίμακος, κατράμη, ῥιτίη, διχίον καὶ ἐγινόποδες.

Ἀπὸ τὴν πυρίτιδα, τὸ πνεῦμα τῆς ῥικκῆς, τὸ νεύτι, τὸ θεῖον καὶ τὸ κάρβουνον κατεσκεύαζον σφαίρας, μὲ τὸ κατράμι δὲ, τὸ πνεῦμα τῆς ῥικκῆς καὶ τὸ θεῖον ἥλειφον τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πυρπολικοῦ, δηλαδὴ τὸ ὑπόστρωμα, τὰς πλευρὰς καὶ τὸ ὑποκάτωθεν τοῦ καταστρώματος, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ ἔρθραζον εἰς λέθητα.»

III ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΓΕΤΟΥ 1864.

« Salve laeta dies, meliorque revertere semper. »

Οὔτε πρό τινος χρόνου γαλλική τις ἐφημερὶς, ή Συνταγματικὴ ἢ δὲν ἀπεκτώμεθα, Ισχυρισθεῖται παραδέξως ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἑλληνες ἀνήκουσιν εἰς τὴν Λατινικὴν φυλὴν, ἤκουσε τὰς περὶ τῆς τοιαύτης δοξασίας της εἰρωνίας τῆς Ἐγημερίδος τῶν Συντηγήσεων, ἐπελάθετο ν' ἀναρέσῃ, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπιγειρήμασιν δι' ὧν ἀκολούθως ἐνόμισεν ἀναγκαῖεν νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ιδέαν της, καὶ τὴν ἕορτὴν τῶν Καλανδῶν τοῦ ἰκνουαρίου, ἦν καὶ ἡμεῖς τηροῦμεν θρησκευτικῶς ὡς καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Θωμάσιου. Τοῦτο θὰ ἦτο βεβαίως ἴκανόν νὰ πείσῃ τὴν ἀμετάπειστον ἐφημερίδα τῶν Συντηγήσεων, ἦτις μετὰ τοιαύτης ἀλλαζόνος εἰρωνίας ἀνέτρεψε τοὺς Ισχυρισμοὺς τῆς συναδέλ-

φου της. Τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀσπαζόμεθα ἀλλήλους, καὶ ἀνταλλάσσομεν εὐχὰς καὶ ἀνταλλάσσομεν δῶρα, καὶ τέλος μετὰ τὴν δύσιν τῆς χαροσύνου ταύτης ἡμέρας παρηγορούμεθα ὡς ἐκεῖνοι, λέγοντες μετὰ τοῦ ποιητοῦ τὸ « *Salve laeta dies, melior que revertere semper* » γαῖρε ἡμέρα εὐφροσύνης εἴθε νὰ ἐπανέρχησαι δείποτε φαιδροτέρα.» Κατὰ τοῦτο μόνον δικρέψει ἡ ἡμετέρα ἑορτὴ, ὅτι τότε οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι αὐτοκράτορες, ἴσταμενοι ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Καπιτωλίου, ἐδέχοντο εἰς τὸ κοῖλον τῆς χειρός των, ὡς ἀληθεῖς ἐπαίται, οὐχὶ πλέον κλάδους δένδρων, οὓς ἀπέκοπτον οἱ γενναῖοι ὑπάκοοι των ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν Στρανίαν Θεὸν ἀφιερωμένου δάσους, ὡς ἐγένετο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Τατίου, ἀλλ᾽ ἀληθῆ χρυσᾶ στρογγύλα νομίσματα τὰ ὄποια, εἰ καὶ μὴ ἵερά, ἐτιμῶντο ἔμως πλειότερον τῶν ἵερῶν ἐκείνων κλάδων, ἐνῷ σήμερον τὴν θέσιν τῶν αὐτοκρατόρων κατέλαθον, ἐν Ἀθήναις τούλαχιστον, οἱ καθαρισταὶ τῶν δρόμων, οἱ διανομεῖς τῶν ἐφημερίδων, οἱ γραμματοκομισταὶ, οἱ ὑπηρέται τῶν καρδιναλίων καὶ τῶν ἔξενοδοχείων, καὶ τέλος πάντες οἱ εὐτελὴ πλὴν κοινήν τινα ὑπηρεσίαν ἐκτελοῦντες. Ως βλέπει ἔκαστος, ἡ ἑορτὴ ἔχασε μόνον τὴν ἐπισημάτητά της καὶ κατεβίβασθη ἀρκετά ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς περιωπῆς της.

Ἡ ἡμέρα τῆς Ἰησοῦντος εἶναι ἡ μᾶλλον προσδοcioφόρος διὰ τοὺς πτωχοὺς τούτους διαβόλους, οἵτινες ὅπως ἀνοίξωσιν εὐκολώτερον τὰ βραχάντια τῶν πλουσίων ἢ τῶν νομιζούμενων πλουσίων, προστρέχουσιν εἰς τὴν Μοῦσαν. Ἐκαστος ποιητὴς εἴτε στιχουργὸς ἐκ τῶν παρὰ τὸν Ἰλισσὸν δικιτωμένων, ὀφείλει ν' ἀποτίσῃ τὸν ἔρχαντὸν τοῦ καλὰ κακὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ εἴτε ἔχει εἴτε δὲν ἔχει τὴν ὅρεξιν, ὀφείλει, τουλάχιστον ὡς δῶρον τοῦ ἔτους, νὰ χαρίσῃ ὀλίγους στίχους εἰς τινὰ δικνομέα ἐφημερίδος, ἢ καθαριστὴν τῶν δρόμων, ἢ ἄλλον τοιούτον. Οὕτως ἐννοεῖ πᾶς τις ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην οἱ σίχιοι πίπτουσιν ὡς νιφάδες χιόνων θαμειαί. Οἱ πτερόσεντες οὖτοι στίχοι, οὓς ὑπερόπτως ἡμεῖς οἱ σύγχρονοι παρορῶμεν, θ' ἀπετέλουν τις πολύτιμον συλλογὴν δι' ἀρχαιολόγον τινὰ τοῦ πεντηκοστοῦ αἰώνος λόγου χάριν, ὅστις θὰ ἔζητε νὰ μάθῃ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ ἡμετέρου. Πολλάκις εὔρισκει τις εἰς αὐτοὺς ἱκανὴν δόσιν ποιήσεως, καὶ ποτε ἀληθὲς ἀττικόν ἄλας ἀρτύνει τὰς εὐχὰς αὐτὰς τοῦ γέου ἔτους, δείποτε δὲ εἰσὶ κα-

ταλλήλως συνθεμένοι πρὸς τὸ ἔργον δὲ δὲ προσφέρων αὐτοὺς μετέρχεται. Οἱ καθαριστὴς τῶν ὁδῶν, ὃς ἐπὶ παραδείγματι, ὑπενθυμίζει ἐτι.

· Η καθαριστὴς εἶναι, δὲν τὸ ἀγνοεῖ κανεὶς Μήτηρ τῆς καλῆς ὑγείας κ' ἔμβλημα τῆς καλλονῆς.

Ἐξαίρων εἶτα τὴν προθυμίαν μεθ' ἣς ἐκτελεῖ τὴν συντελοῦσκαν εἰς τὴν ὑγείαν ὑπηρεσίαν του ταύτην, προσθέτει.

· Ἀν εἰς τὴν αὐλήν σας τύχη τὴν αὐγὴν ὅπου περνῶ

· Η μικρόν τι σκουπιδάχι, ἡ νεράκι γλεσινὸν,
Μὲ τὸ σάρωμά μου τρέχω καθαρίζω τὴν αὐλή,

· Καὶ λαμποκοπῶν οἱ δρόμοι κ' ὅλα φαίνονται γυαλί·»

Κατὰ δὸν αὐτὸν τρόπον οἱ διανομεῖς τῶν ἐπιστολῶν ὑπομημάνουν τὴν ἐπιμέλειαν μεθ' ἣς κομιζούσι τὰς εὐχαρίστους καὶ ποθενάς ἐπιστολὰς τῶν συζύγων εἰς τὰς συζύγους, τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, τῶν ἀπόντων μνηστήρων εἰς τὰς καρδιοκυτυπόσας μνηστάς δὲ καρμινοκαθαριστὴς τοὺς κυνδύνους τοῦ ἔργου του καὶ τὴν καταδίκην τοῦ νὰ μένει ὀλόκληρον ἔτος ὡς δὲ Λιθίσφυ μέλας, χάριν ἡμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἄφ' ἑτέρου οἱ διανομεῖς τῶν ἐφημερίδων ὀφείλουσι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ν' ἀνακεφαλαιώσωσιν ὅλα τὰ ἄθητα τῆς ἐφημερίδος των, νὰ καταδείξωσι τὰς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις των, καὶ μεθ' δόσης ταχτερίκες καὶ ἀφοσιώσεως οἱ πάτρωνές των ἐπολέμησαν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἔτους τὴν τυραννίαν. Οἱ διανομεῖς τῶν ὑπουργικῶν ἐφημερίδων ψάλλουσι διὰ τῶν στίχων των πινδαρικᾶς ὀδᾶς πρὸς ἔπαινον τοῦ σάσοντος τὴν πατρίδα ὑπουργίου, οἱ δὲ τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐκκενοῦσι κατὰ αὐτοῦ τὰ πλήρη σαρκασμοῦ καὶ χολῆς δμοιοκατάλικτα βέλητων, καὶ ἐπιχέουσι κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ὑπουργῶν ἔφιπποι δέσα πεζοὶ παράλειψαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους νὰ εἴπωσι πρὸς αὐτούς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐπαναλαμβάνονται στερεοτύπως σχεδὸν κατὰ πᾶσαν πρώτην τοῦ ἔτους ἡμέραν ἀλλὰ τὸ ἔτος 1864, ὡς ἐκ τῆς γενομένης ἐπαναστάσεως, κατέστησεν ἀναγκαῖς μεταξέμισσεις τινὰς εἰς τὰ περὶ ὅν δὲ λόγος ἀσματα, ἐπομένως ἐγένετο μικρά τις ἀψιμαχία μεταξὺ ἐπαναστατῶν δικνομέων καὶ μὴ τοιούτων. Οὕτω δὲ διανομεὺς τοῦ Φιλοπάτριδος "Ε.λ.ηγρος εἰγε πολλὰς καλὰς εὐχὰς καὶ συμβουλὰς νὰ δώσῃ ἐφέτος εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτοῦ, ἀλλ' δὲ φόρος τῶν ιουδαίων τὸν ἀπέτρεψεν ἀπὸ τοῦ τοιούτου. Ιδοὺ πᾶς ἐκφράζεται εἰς τιγκας τῶν καλῶν στροφῶν του.

»Ἐὰν σᾶς ηγύχμην, χάριν παραδείγματος εὐθὺς,
Νὰ ἐπέλθῃ ἡσυχία κ' εὐνομία εἰς τὸν τόπον,
Νὰ τεθῇ εἰς τὴν οἰκείαν αὐτοῦ θέσιν ὁ καθεὶς,
Οἱ καλοὶ νὰ προχριθῶσι τέλος τῶν κκαῶν ἀνθρώπων,
Νὰ περιφρονήτῃ ὁ φάνης, ὁ γρηστὸς πλὴν νὰ τιμᾶται,
Θὰ ἔθιμωνον βεβαίως οἱ θερμοὶ ἐπαναστάται.

»Ἀν τροσέθετον νὰ λείψουν ἀπὸ τὴν πτωχὴν πατρίδα
Ἄργολίπαροι: κηφηνες, στίζη κοιλιῶν κενῶν,
Νὰ μὴν ἔσω πλέον θσα ἐπὶ ἔτος ὅλον εἶδω,
Κ' Ισχυρὸν νὰ σύρῃ βῆμα εἰς βαθὺν ὥκεανὸν
Τῆς Ἑλλάδος μας: τὰς βρέλλας! τότε δ. πλὴν μὲ γελάτε,
Θὰ μ' ἔξιλιξον βεβαίως οἱ θερμοὶ ἐπαναστάται.»

Ἄλλοτε πάλιν ὁ κενὸς κόμπος τοῦ ἐπαναστάτου συντάκτου διαφρίνεται ἀπας ἐν τῷ ἀσματίῳ τοῦ διανομέως. Ανάγρωτε τοὺς ἐπομένους στίγμους τοῦ διανομέως τοῦ Ἐθρικοῦ Φρονήτας διὰ νὰ πειτήτε.

»Μὲ τὴν εὐγενὴ σημαίαν ἔκτοτε τοῦ δικτυθρίου
Ο συντάκτης μου τοῦ ἔθνους τὸ κειμήλιον φρουρεῖ,
Τὰς ἐπάλξεις ἔγκολποῦται: τοῦ ἀντέροντος φρουρίου
Κ' εἰς τὰ σκότη μ' ἀναμμένην θριαλίδα γρηγορεῖ-

Τόροι τίς δὲν μένει ήσυχος καὶ ἀμέριμνος ὅταν
ἔχῃ τοιούτους φρουρούς; τίς φοβεῖται πλέον ὅτι
τὸ φρούριον τῆς ἐλευθερίας θὰ ἐκπορθθῇ ὅταν
ἐπὶ τῶν ἐπάλξεών του γρηγοροῦσι τοιούτοις στρατιῶται; Ἐπίστης, τίς δύναται νὰ διαφίλονταικίσῃ
εἰς τὸν Ἐθρογύλακα τὰς ὑπηρεσίας ἃς προσέφερεν
εῖς τε τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πατρίδα, χωρὶς
οὐδόλως νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὸ διάστημα
τοῦ βίου του; Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ἐκθέτει ὁ ἴδιος
τὴν ἀρετὴν του ταύτην.

»Οὐδέποτε τὸν πρῶτόν μου προσωισμὸν παρέβην,
Ἐξῆλεγκτὸν σφάλματα ἔκάστου μετὰ θάρρου.
Καὶ ἔρθονον ἐπέρριψκ τὸ μῆτος καὶ τὴν γλεύην
Εἰς ὅλους: τοὺς ἀρχαρχαντεῖς καὶ τοὺς ἄγροις πάροντας.
Πολάκις προσεπάθησα νὰ κάμω καὶ ἀνθρώπους
Ὄσους ἀνθρώπων ἔκτοτος καλοῦν ἀντιπρόσωπους.

Τὸ τελευταῖον δίστιχον εἶναι ἀρκετά εὐφυεῖς ἐπίγραμμα, καὶ τῇ ἀλληλείᾳ ἔξιν τοῦ Βοαζλό.

Ο διανομεὺς ὅμως τοῦ Ἐναργείλισμοῦ, ἐκθέτων
καὶ οὗτος τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐφημερίδος του, ὁμολόγησε πρᾶγμα ἐν μιᾷ τῶν στροφῶν του, διὰ
τὸ ὄποιον πᾶς ἄλλος ἤθελε, νομίζομεν, πολὺ δι-
στάσει νὰ ἐγκυρωθῇ. Ἰδοὺ αὐτή.

»Ἐπαρηγόρει τὸν λαὸν κ' ἡλόγει τὰς θυσίας
Κ' ἐπέστολε τὰ μνήματα μὲ ἀνθη τῶν μαρτύρων,
Ἐθρήνει ὅσους ἔπεσκαν ὑπὲρ ἐλευθερίας
Καὶ ἤναπτε τὸν πόλεμον τὸ μῆτος διεγέρων.

Ο τελευταῖος οὗτος στίχος δὲν προξενεῖ ἀληθῶς
ἀποστροφὴν εἰς πάντα ἀναγνώστην! Καὶ ὅμως

περιγράφει ἔξαίρετα τὴν πορείαν τινῶν ἐκ τῶν
ἐφημερίδων μας.

Ο διανομεὺς τοῦ Μελιτοτος ὡς τοιοῦτος ὠρεί-
λε νὰ φανῇ σκοτεινός, ὡς εἶναι καὶ τὸ μέλλον
σκοτεινὸν, καὶ δρολογοῦμεν ὅτι ἐπέτυχε θαυμα-
σίως ἀγύμναστος δὲ ὣν καὶ περὶ τὸ στιγμοργεῖν,
κατίστησεν ἔτι μᾶλλον σκοτεινοτέρας τὰς ἰ-
δέκτης του συγκαλύψκεις αὐτὰς μὲ γλωσσαν βεβια-
σμένην, τοῦ μέτρου καὶ τῆς δρομοκαταληξίας ἔ-
νεκκα. Άν δὲν πείποται ὁ ἡμέτερος ἀναγνώστης, δὲ
ἀναγνώσῃ τὴν ἐπομένην φιλοσοφικὴν στροφήν.

«Μέλλον! Ηλήν τάχα ἀδυτα τοῦ μέλλοντος τὰ βάθη,
Πεποκυμένη ἡ ὑπαρξία, ὑπεινὴ τὰ πάλιν,
Ο νῦνς γαμαιζήλος μικρὸς ἐν τῷ παρόντι κεῖται
Ἐὰν τὴν ὑλὴν ἡ φύσις δεσμεύῃ νῦν θαρρεῖτε.»

Η Πυθία ὅταν θέλῃ νὰ καλύψῃ ἔτι μᾶλλον τὸ
μέλλον εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφρασθῇ ἀσφέστερον;
μ' ὅλα ταῦτα ἐνιαχοῦ φίμωδά τις ἀκτὶς φωτὸς
ἐπιλάμψει, καὶ τότε βλέπομεν τὰς ἀγαθὰς τῷ ὄντι
προθέσεις τῆς ἐφημερίδος ταύτης καὶ τὰς δημο-
κρατικατάτας τάσσεις της. Ιδοὺ τί εὐαγγελίζεται
τοῖς λαοῖς.

«Οτον τὸ μῆτος σαξωθῆ, ὅτεν ἡ κοινωνία
Δέν δεῖται θρόνον καὶ στρατῖν, τότ' ἡ εὐημερία
Μὲ τὴν εἰρήνην θρόνον τηι, μὲ στέμμα τὴν ἐλπίδα
Μὲ τὴν ἀγάπην σκήπτρὸν τηις δόρυ τε καὶ ἀσπίδα
Θὰ ἔρχῃ ἐπὶ ἔθνων τῆς ὅλης ὑφαλίου.»

Οι στίχοι οὗτοι τοῦ Μελιτοτος χωλαίνουσιν
ἀρειμανίων: καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ὑποδεί-
ξωμεν ἡμεῖς. Πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς σκανδάλου
ἡ πρεσβυτέροι τῆς Χρυσαλλίδος Παρ-
δώρα ἀπέσειτεν ἐντελῶς τὸν βαρὺν ζυγὸν τῆς
δρομοκαταληξίας ἀπὸ τῶν δεκαπεντακαταλάβων
στίγμων της. Ής δείγμα τῶν ἀνομοιοκαταλήκτων
τούτων στίγμων τοῦ διανομέως αὐτῆς παραχθέτομεν
τὴν ἐπομένην πρώτην στροφήν.

«Μόνος ἐγὼ, Κυσίκι μεν, καὶ φίλοι ἀναγνῶσται,
Μόνος ἐγὼ δὲν ἔχομει πολιτικὸς κεκράτης
Να ἐκκαρφεύτω πτηνῶν τ' ἀδρότατά σα: Κάτα,
Μόνος ἐγὼ καταλιπόντι καὶ ὅρη καὶ πεδία
Πεσέργουμας φιλομείδης ἀγγελος εὔτυίκες.

Ἀληθῶς ή πολιτικὴ εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀσματίῳ
τούτῳ κατ' ἄρσιν οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ θέσιν, ἀλλ' ἐ-
πειδὴ δρολογεῖται ὅτι οἱ ἀναγνῶσται καὶ αἱ ἀνα-
γνῶστριαι τῆς Ηαδώρας ἔχουσι τὰ ὕτα ἀδρό-
τα, δὲν ὀφειλεν ἄρχ δ διανομεὺς αὐτῆς νὰ ἐν-
θυμηθῇ ὅτι καὶ τὸ ἀνομοιοκαταλήκτον τοῦ σίχου
πλήττει τὰς ἀδρὰς ἀκοὰς ἔξισου ἀλγεινῶς ὡς καὶ
ἡ ἀηδῆς πολιτικὴ;

Ο δικαιομένες τῶν Παραθηταίων, εἴτε δ συντάξης αὐτῶν, φαίνεται ἐκ τῶν στίχων του ὅτι εἶναι εἰς τῶν ἐπαναστατῶν ἑκείνων, οἵτινες, ψυσθέντες τῶν ἐλπίδων των, θρηνοῦσι καὶ ἥδη τὴν πατρίδα, ὡς ἔθρήνουν τὴν καχεξίαν αὐτῆς καὶ πρὸ τῆς ἐνδόξου μεταπολιτεύσεως ἃς ἀφήσωμεν αὐτὸν τὸν ἔδιον νὰ θρηνήσῃ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπαναστάσεως.

«Ἔτην ἀρχοῦ τὴν πλάνην εἶδε τοῦ γρυποῦ μου ἐνυπνίου, Νό. ἐκεῖ, θῇ μικρότης τότε ἔργα εὑρεντή, Καὶ Φυγὴν ν' ἀφήσῃ τέφραν δραστήριο τοῦ Οἰτωβρίου, Ή Ψυχὴ μου κοινωσμένη τὴν ἀπάτην τῆς θρηνεῖ, Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον ποὺς ἤλπιζε νῦ ζῆσαι; Τίς ἐπίστευε νὰ πνεύσῃ αὐτὸν πάλιν φύσιστήν, Καὶ δι πατριώτης Τύπος ἔνα δάκρυ του ἀν γύρη, Νὰ μαραίνεται δεσμώτης, νὰ στενάζεις φυλακήν;»

Οπως μάθη τις τὰς ἀργὰς καὶ τὴν πορείαν ἄλλου εἴδους ἐφημερίδος, τῆς μετριόφρονος καὶ συντροπικῆς Παλιγγερεσίας, ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσῃ τοὺς ἐπομένους στίχους της.

«Ἄγγεις μικρὸς ἀλλ' ἀσθεστος ἡ Ηλιγγενεσία, Ὅπου δικένος δένι, τὸ βάρκυθρον ἐτύμον, Τὴν ἀμυδρὸν ἀκτῖνα τῆς ἐπέκυνε ταχεῖα. Ἄντα ἐκφύγη καπτήρις τὸν ὄλεθρον τὴν τλήμων. Δὲν ἐπιοήθη ἴσγυρος, δὲν ἔκλινε τὸ γόνυ, Ἐκεὶ δέπου ὁ διμός ὁ ὄντιος ἔρπεζει. Τὸν δεμιοκόπων τὰς κραυγὰς δὲν ἐροθίθη μόνη, Ἀλλ' ἀρχεῖ τὸν συρρετὸν τὸν φᾶλον νὰ μέριζῃ ..»

Ἐπίστης ἡ Αθηνᾶ, ἡ γηραιὰ καὶ σώφρων Αθηνᾶ, ίδον μετὰ ποίου νεανικοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἀναμψηνήσκεται τὴν μετὰ τοῦ ξένου πολυετὴ πάλην της.

«Οτε ὁ ξένος ἔρχεται νὰ πλήττῃ τὴν πατρίδα, Πώτης ἐρέθιθη προπετῶν, εἰς τὴν παλαίστραν κάτω, Κ' εἰς τὸν Δυνάστην φέρουσα τὴν πρώτην καταγῆδα Τριάντα γερόντων μετ' αὐτοῦ ἐκτύπω κ' ἔκτυπτο. Φεύ! δέν την ἤνοιξε γόρον πολέμου ἥτο νέκ, Αἱ μάχαι τὴν ἐγήρασκεν καὶ τώρα εἶναι γραῖα.

«Η Ἀθηνᾶ διὰ τῶν ἀνωτέρω στίχων της λέγει ἀπασκον τὴν ἀλήθειαν τὸ θυμαστὸν δὲ εἶναι ὅτι, καὶ τοι γυνὴ οὖσα, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ φιλαλήθειά της ἐκορυφώθη, ὅτε δὲν ἀπεδειλίσσει νὰ προχωρήσῃ καὶ μέχρι τῆς ἀλγενῆς διὰ πᾶσσαν γυναικα δρολογίας, τοῦ ν' ἀποκλέστη ἐκυτὴν γραῖα.

Ἐλεπτολογήσκεται ἵσως ὑπὲρ τὸ δένι ἐπὶ τῶν στίχων τῶν δικαιομένων τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ πιστεύομεν, ὅτι οἱ εὐμενεῖς ἀναγνῶσται τῆς Χρυσαλίδος δὲν θὰ κακίσωσιν ἡμάς διὰ τοῦτο σκοπὸς ἡμῶν ἥτο νὰ εὐχαριστήσωμεν ὀλίγον τὴν περιέργειάν των, καὶ ίδιως τὴν περιέργειάν τῶν

μακράν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος διαβοιόντων. Ἄλλως τε, ἐκ τῶν ὀλίγων στροφῶν ἡς ἀνεφέρουμεν ἐξάγεται τὸ πνεῦμα καὶ ἡ τάσις ἐκάστης ἐφημερίδος. Ὡς ἥδη παρετέρησεν ὁ ἀναγνῶστης, διαφέρουσι κατὰ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἀσμάτια ταῦτα, ὑπάρχει ὅμως μεταξὺ αὐτῶν κοινός τις σύνδεσμος, καὶ οὗτος εἶναι ἡ περὶ τὰ δῶρα τῶν συνδρομητῶν μέριμνα, ἣτις ἀναφέρεται sans laço εἰς τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ ποιημάτου, ἢ καὶ πολλάκις εἰς τὸν πρῶτον, ὅπερ καὶ αὐθικότερον τῷ ἀληθείᾳ.

Περὶ τῶν δώρων τῶν παιδῶν οὐδὲν εἴπομεν διότι τεκτά εἰσιν οἷς καὶ ἐν πάσῃ ἀλλῃ εὑρωπαῖκῃ χώρῃ, οὐδὲ περὶ τῶν δώρων καὶ τῶν στίχων τῶν προσφερομένων εἰς τὰς κυρίας, διότι καὶ ἀνεδομένη ἡ ἀνέγνωμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν, θὰ ἥτο μεγίστη ἀδικητία ἐὰν ἐξειθέτομεν τὰ τρυφερὰ αἰσθήματα τῶν τρυφερῶν καρδιῶν ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου. Δυστυχῶς ὅμως ἐνῷ οἱ ἔμποροι τῶν Ἀθηνῶν διέθετον ἐν ζωγραφικοῖς συμπλέγμασι τὰ προσφιλῆ εἰς τὰ μικρὰ κοράσια ἀνδρείκελα καὶ τὰ εἰς τὰ ἀρρένα ἐπιθυμητὰ παιγνίδια ἐνῷ, λέγομεν, ἐξειθέτον εἰς τὰς δόμους Αἰδίουν καὶ Ἐρμοῦ πάντα τὰ μάταια καὶ ἀνωφελῆ ἀθύρματα ὅσα οἱ ἐργατικοὶ Παρίσιοι ἀπέστειλαν ἡμῖν, καὶ ἀνεπόλουν μετὰ χρᾶσις τὰ, ἐκ τῆς πωλήσεώς των κέρδη, αἰσηνῆς ἀπὸ τῆς παραμονῆς ἡ ἐνσκήψασα καταιγίς ἀνέτρεψε κατὰ τὸ πλεῖστον τὰς ἐλπίδας των. Εἰς τὰς δύο αὐτὰς δόμους οὐδένα ἔβλεπε τις διαβάτην, μάγος δὲ δι μανιώδης βορρᾶς ἐφέρετο μετὰ συριγμοῦ φρικώδους εἰς τὰς λεωφόρους τῆς πόλεως. Πλιθελεν ὑποθέσει τις δι τὸν Αἰολος, κρυθεὶς ὅπισθεν τοῦ Λυκαβηττοῦ, ἀπέλυεν ἀπὸ τοῦ ἀσκοῦ του ὅλας τοῦ ἔτους τὰς καταιγίδας, καὶ προσέφερεν αὐτάκις δέδρον εἰς τὴν πόλιν, ἣτις ψύχηματος μίκην τὴν δόδων της μὲ τὸ ὄνομά του. Τῇ ἐπαύριον ἡ γιών ἔπιπτεν ἀφθονος καὶ συνεγής, μεγίστη δὲ λευκὴ σινδόνη κατεκάλυψε καὶ Πάργην καὶ Γύμηττον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ τῆς δοπίας ὑψώνει τὸ προαιώνιον μέτωπόν του ὁ καλλιψάρμαρος Παρθενών. Τὰ πάντα λοιπὸν ἀνετράπησαν, καὶ γοροὶ καὶ ἐπισκέψεις καὶ ὅσα ἀλλαχ παρομακτοῦσι τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἔρθη. Τὸ οὐσιωδέστερον ὅμως πάντων ἐγένετο, διότι πάντες ἡμεῖς προέβημεν ἐν ἐτι βῆμα εἰς τὴν πρὸς τὸν θάνατον ἄγουσσην. Χαίρε λοιπὸν, ὡς χαρούσινος ἡμέρῃ εἴθε νὰ ἐπανέργησαι φαιδροτέρας ἀείποτε!